

стави. За по-нататъшната съдба на Хаджи Дамянти и Хаджи Неофитъ ние почти нищо не знаемъ. За послѣденъ пѣтъ тѣ се чуватъ въ 1821 г., когато Д-ръ Селимински ги намѣрилъ въ Св. Гора. „Тѣ, пише той, дѣйствително по нищо не се различаваха отъ единъ идиотъ, въ пълното значение на думата“. (Зап. I, 85)¹⁾. Слѣдъ примѣра на тия „мждреци“, историята на сливенския гърцизъмъ се ниже съ редица имена на такива, и ако върваме на думитѣ на Селимински, можемъ си представи каква заслуга биха принесли тѣ на българското дѣло, ако не бѣха заловили пѣтя „да съятъ върху скали“.

Антонъ Хаджи Кринчевъ. — Малко прѣди отварянето на първото гръцко училище въ Сливенъ, сливенецътъ *Антонъ Хаджи Кринчу*, синъ на богати родители, заминава за Цариградъ да учи гръцки при прочутия тогава гръкъ Николай (Селим., Зап. I, 78)²⁾. Селимински, правдивъ въ сжжденията си, не нарича Антонъ „идиотъ“, но като го съжالياва за увличането му въ гръцката „наука“, твърди, че той е билъ „много способенъ“ и показалъ „добъръ успѣхъ“. *Хаджи Кринчу* се връща въ Сливенъ презъ 1810 год. и става учителъ тукъ, види се, като дава основи на второ гръцко у-ще. За „добрия му успѣхъ“ може да се сжди отъ това, че той се отличавалъ отъ своитѣ предшественици Хаджи Дамянти и Неофитъ съ основнитѣ си познания по старогръцки и новогръцки езици. „Слѣдъ кратъкъ опитъ, обаче, пише Селимински, Хаджи Кринчу се убѣди, че трудоветѣ му не принасятъ полза и че напраздно се бори като сѣе върху скали“. Ученицитѣ му не знаели ни една дума гръцки, а Хаджи Кринчу въ задачата си да прѣвежда отъ старогръцки на новогръцки „е обяснявалъ непонятното съ непонятно“. „Узна учениятъ мждрецъ своята грешка, но вече бѣ късно за да я поправи“. Отъ Сливенъ, неизвѣстно кога, но вѣроятно скоро следъ 1810 г., той заминава за Ямболъ, „но и тамъ посрѣщна сжщитѣ мжчнотии“. „Понеже нѣмаше възможность да бжде полезенъ нито въ родния си градъ, нито въ другъ, съ неутѣшително прискърбие

¹⁾ Прѣбиваването на тия сливенци въ Св. Гора по това врѣме ще е вѣроятно по случай ежегоднитѣ посѣтывания на тоя кѣтъ, дѣто сж се стичали много сливенци. За привлчане такива поклонници всѣки мѣнастиръ си ималъ свои таксидиоти, разпрѣснати по цѣла България. Така Хилендарскиятъ мѣнастиръ си ималъ свой таксидиотъ и метоухъ въ Сливенъ. Прѣзъ 1803 год. Хилендарския таксидиотъ въ Сливенъ пише на мѣнастирскитѣ братя, че не може да прати прѣзъ тази година поклонници, защото врѣмето било размирно, а между другото казва: а дрѣго цю да пиша? Скорѣ ли или теснота бѣсовскиа напасти? Я то вси братиѣ православни христнание страждатъ ѿ зависти демонскиѣ. (Изъ архивата на Хиленд. мѣн.. Ср. Юб. Сб. на Габровската Гимназия, 104).

²⁾ Името *Кринчо* е кръстно, днесъ изчезнало. Ср. с. *Кринковци* въ Еленско; село *Крънча* въ Дрѣновско, крѣпостъта *Кръне* и т. н.